

กนกพร ศรีปรางค์ 2561: ความชอบของผู้บริโภคในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ปลากระพง
แปรรูปที่ผู้บริโภคต้องการ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ธุรกิจการเกษตร)
สาขาวิชาธุรกิจการเกษตร ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร
อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กุลภา กุลติลก, Ph.D. 91 หน้า

ปลากระพงเป็นสัตว์น้ำกร่อยเศรษฐกิจที่มีคุณภาพดี และราคาค่อนข้างสูง ปัจจุบันปลา
กระพงในแหล่งน้ำธรรมชาติมีปริมาณผลผลิตลดลงจึงทำให้มีการเพาะเลี้ยงตามกะชังหรือตาม
แหล่งปากน้ำกร่อยบริเวณปากแม่น้ำเพิ่มขึ้น เพื่อให้เพียงพอต่อปริมาณความต้องการของ
ผู้บริโภค จากปริมาณการเลี้ยงปลากระพงที่เพิ่มขึ้นเกิดสภาวะปลากระพงล้นตลาดเป็นผลให้ราคา
ที่เกษตรกรควรได้รับ ซึ่งปัจจุบันการแปรรูปกะพงยังไม่เป็นที่แพร่หลายและตรงต่อความ
ต้องการของผู้บริโภค ครั้นนี้ผู้วิจัยจึงมีผู้วิจัยจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะเกี่ยวกับ
ผลิตภัณฑ์ปลากระพงแปรรูปโดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบร่วม(Conjoint Analysis)และ
เพื่อทำการแบ่งกลุ่มผู้บริโภคด้วยวิธีการแบ่งกลุ่ม(Cluster Analysis) เพื่อทำการศึกษาเชิงลึกใน
การสร้างกลยุทธ์ ครั้นนี้ผู้วิจัยใช้การสำรวจโดยการสุ่มเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของ
ผู้บริโภคที่เคยและไม่เคยบริโภคปลากระพงในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครจำนวน 405 ราย โดย
ผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบพบว่า คุณลักษณะที่มีผลต่อความชอบและตัดสินใจซื้อของ
ผู้บริโภคได้แก่ ชีสปลาแบบสไลด์ น้ำซอสแบบซีฟู้ดและซอสราดน้ำปลา บรรจุภัณฑ์เป็นถาด
พร้อมซีลสุญญากาศ และระยะเวลาเก็บรักษาที่น้อยกว่า 6 เดือน และเมื่อทำการแบ่งกลุ่ม
ผู้บริโภคพบว่า คุณลักษณะมีผลต่อความชอบและตัดสินใจซื้อแตกต่างกันอย่างชัดเจน ครั้นนี้
ผู้วิจัยให้ความสนใจกับกลุ่มผู้บริโภครวม 4 และ 2 ตามลำดับ โดยมีจำนวนตัวแทนผู้บริโภคใน
กลุ่มจำนวนมาก โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงที่อยู่ในวัยทำงาน ซึ่งมีรายได้อยู่ที่ 10,001 -
20,000 บาท โดยประกอบอาหารรับประทานเองค่อนข้างบ่อยและมีการบริโภคปลากระพง 2 - 3
ครั้งต่อเดือน นอกจากนี้ยังเคยพบเห็นผลิตภัณฑ์ร้อยละ 53.00 และเคยรับประทานผลิตภัณฑ์
ปลากระพงแปรรูป ร้อยละ 32.4

จากการวิจัยครั้งนี้สำหรับเกษตรกรหรือผู้ประกอบการทางด้านอุตสาหกรรมด้านการเพิ่ม
มูลค่าหรือการสร้างผลิตภัณฑ์ให้ตรงต่อความต้องการของผู้บริโภคนั้นได้แก่ ผลิตภัณฑ์ปลา
กระพงแปรรูปที่ผู้บริโภคต้องการคือ ผลิตภัณฑ์ปลากระพงแปรรูปแบบชิ้นสไลด์บรรจุซีลในถุง
สุญญากาศ พร้อมน้ำซอสซีฟู้ดหรือซอสราดน้ำปลา ที่มีระยะเวลาเก็บรักษาไม่เกิน 6 เดือน
ปริมาณที่บรรจุต่อถุง 250 กรัม และราคาที่เหมาะสมอยู่ที่ 139 บาท โดยช่องทางจำหน่ายอยู่
ที่ห้างสรรพสินค้าและซูเปอร์มาร์เก็ตเพื่อความสะดวกในการเลือกซื้อ